

ad diaphragma, non quòd vterus eò ascendat, sed per quandam communicationem: vt comprimat membra proxima successiue vsque ad diaphragma. Potest etiam hoc contingere propter intemperiem contractam, vel per essentiam, vel per affluxum materiæ cuiusdam vel corruptæ, vel non corruptæ: quæ ibi putrescat, & recipiat externas qualitates, & faciat ascendere vapores. Potest etiam contingere ex retentione seminis, & hoc est pessimum. Prouenit quoque animi affectu: idq; ego sæpe vidi, cum aliqua mulier ex zelotypia viri irasceretur, & animus valde afficeretur, tunc sequuta illa suffocatio. Et ego noui quoddam mulieres, quæ ita irascebantur & afficiebantur à zelotypia, vt statim caderent in hunc morbum, & perpeffæ sint sæuissima accidentia. Sed à qua nam ex his causis prouenit ægritudo huius Nobilissimæ mulieris? cum enim tot esse possint, videndū est quænam hic proxima sit causa. Quod apud me valde est difficile. Nam primum audio hanc mulierem esse diuitem: & charum virum habere à quo diligitur. Et ideo non credo quòd proueniat ex ira aut zelotypia. Nec tamen hoc certum statuo: quia nullus mihi ea de re quidquam retulit. Sed tantum ex communi ratione & coniectura. Quòd non sit ex retentione seminis patet, quia virū habet iuuenē: nisi aliquid sit, quod nesciamus. Quòd non sit ex humore crudo, vel adusto, patet ex temperatura, colore & habitu corporis & motu, quia est in perpetuo motu. Et licet comedat lactucas, nō potest inde tanta copia humorū generari, cū ventriculus & hepar sint membra bene cōstituta: necesse est coctionem primā, secundam, & tertiam bene se habere, & tot signa apparent eius rei. Est boni coloris, abundat sanguine, quod ostendit color in corpore, teste Galeo. Vnde igitur tanta pituita, à qua obstructio? Si velim dicere esse malæ compositionis vitium, nescio quā recte faciam: cum nihil de hoc ad nos sit scriptum, & potest esse aliud. Habet autem cor calidum, quia ad iram prompta est: & ab hac causa sæpe vidi præfocatas, cum spiritus efferbuerunt, & obtenebrantur, inde statim conciderunt in suffocationem, ideo non possum bene fundare rationem, quia non bene eam expressit, qui scripsit. Sed tamē vt dicā meam sententiam, credo, si quæ est causa, eā esse multitudinē humorū aggregatorū in venis, non pituitæ seu bilis, sed plethoram omnium æqualiter, & ideo dico, quod vel hoc sit ab affectibus, vel à plethora: & possunt iuuare causæ extrinsecæ, vt animi affectiones, &c. Et quia illa anhelitus difficultas nō durat, sed est in paroxysmo tantum, quando sensus & motus impeditus: ideo certum est vapores ascendere, cum videlicet ex toto corpore & ambitu venarum aggregetur materia multa sanguinea, & deueniat ad vterum, & impleat venas vteri. Non exit inde, ac si exit, non tota exit, sed relinquitur pars: quæ dum moram facit, ibi corrumpitur, ex qua vapores inde ad cor & superiora membra ascendunt. Et ita non video aliam rationem, quā plethoram illam per totum ambitum corporis. Et quādo illa plethora deuenit ad locum proprium: licet pars euacuetur, tamen tota euacuari non po-

A test, ideo putrescit. Et ad hoc ordinanda cura. Nam alia cura est, quando plethora: alia, quando materia cruda.

Prognosticū. Facile curabitur, si tollatur plethora, & caueatur multiplicatio sanguinis.

Cura est, vt reddatur corpus æquale. Primo vitui aliquid detrahendum, & vtendum bonis alimentis. Non ponere curam in euacuatione, aut missione sanguinis, quia resolverent potius corpus, quā tollerent causam. Curatio itaque duplex est, vna in paroxysmo: tum frictions, ligaturæ, & tandem ventosarum applicationes sub poplitibus & coxendicibus conueniunt. Item missio sanguinis, ænemata, & omnia quæ diuertunt vapores à superioribus ad inferiora. Extra paroxysmum, p præseruatione teneatur corpus mundum, sæpe euacuetur cum hiera & cassia, aut rhabarbaro, & in hebdomada ita semel aut bis. Hoc enim modo & euacuatio, & diuersio fiet. Et crederem, quòd ex solo hoc possit conseruari à paroxysmo: quia in quolibet fluxu quatuor sunt cōsideranda. Est habenda ratio membri mandantis & recipientis, sed præcipuum est, vt tollatur materia: ea sublata tollentur symptomata, vt vt sint disposita mēbra: quia materia principaliter mandatur: & hæc est sententia Auicennæ. Missio quidem sanguinis est bona: sed tamen frequēs in eodem corpore, nō est laudabilis. Si autem non sufficit hæc mundificatio, vt poterimus alijs diuertētibus: prouocare hæmorrhoides, applicare cauteria in vtroq; crure, quod est efficacissimum remediū, quando materia tendit ad superiora: quia facit diuersionem continuam. His factis, optimum esset confortare membra mandantia & recipientia, vt hepar, quod causat sanguinis multitudinem, refrigerantibus, vt non tanta efficacia excoqueret, & etiā adureret sanguinem. Vterer saccharo rosato, licet ego credam, quòd nō sit admodum opus alterare hepar, poti⁹ alterarē membrū recipiens, & prohiberem superfluitatem in venis. Laudarem igitur maximē pro diuersione, & difflatione tertie concoctionis, vt sudaret medio criter cum balneis aquarum dulcium, quod est optimum pro excrementis in ambitu venarum & corporis: quia difflantur materiæ, aperiuntur meatus cutis, ne aggregentur vapores. Utatur igitur frequenter, & postea cum exierit fricetur, vt diffilentur melius vapores, & vltimò exiccetur. Corroboratione nescio an sit vtendum: si adesset ei imbecillitas, consulerem. Sed potest fieri ratione excrementorum, quæ expelluntur, & non sufficienter. Si ergo materia educetur, cessabit affectus, & erit vterus confortatus. Dicat aliquis, menstrua sunt suppressa: Non puto vias angustas esse, cum sit calidi hepatis, potest fieri vt sint obstructi meatus, qui sanguinis missione iterū aperiri possunt: ideo ego considerē in præseruatione, bona victus ratione, & cōtinua euacuatione, ac diuersione p cauteria. Frisimelica planē diuersum sentiebat. Putabat vtendum victu attenuante, carnibus calidis & siccis, vt sunt columbarum cum decocto apij & cinnamomo. Secundò concoquendum attenuantibus, vt decocto Pulegij, Calamenthi, & syrupo de Betonica, cum aliqua parte cichorij: